

Sy-li spēwał,
Piluje dželał,
stowja 6e
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw, sprócnj
Napoł mócnj
Lubosó ma;
Boh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwo. 6 da.

Njeh ty spēwał
Swérnje dželał
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh 6l khmara
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Klž Boh pada,
Wokřew 6e. F.

• Sserbske njedzelske łopjeno. •

Budyschin

6. februara 1927

Bauzen

Čištčj a naklad Šmolerjez knižicizšcžernje a knižarnje sap. družšt. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadźa łóždu šobotu a plačzi bértlětnje 78 stotnych pjenještow.

5. njedzela po Tjoch kralach.

Mark. 6, 20—29.

Čimowj wobras šwójbneho a towaršniškeho žiwjenja, poľneho hrěcha, winy a hańby šo nam pokušuje w tutym tekšcje. Wot šwěta a jeho knicžomnych žadoscžow je w šwójbje wjercha Herodascha wšcho wobtnježene, a snity plód tajkhole činjenja je njewinowata šmjercž pobožneho muža Božeho, Jana křczenika. Semu bu po pšhecžju Herodaschoweje mandželskeje Herodiašny a jeje džowki Salomy hłowa wotčzata. Wěšcže běšche to žalostna šmjercž ša tuteho dobrego a šwérneho muža, ale wón pšches nju njeje šhubil šwojeho Boha a šwoje wěcžne šbožo, ani Herodaschey njepšhesta do šwědomnja rěčecž, mjes tym šo bu Herodasch čim bóle je njeměrom a bjesšóžnoscžju wobčezěny. Tón jenicžki, kiž šo nam w tutej struchlej stawišnje lubi a kiž móže nam š dobrym pšchikladom byčž, je pšchi wšchej šurowosčzi šwojeho wošuda Jan křczenik. Tež pola naš wšchal šo někotražkuli šwójba namaka, šotrejež žiwjenje je rostšchazene pšches winu a wobmasane š hrěchom a šaplecžene do wšchěch móžnych njestutkow. Šchódne, šahubjaze wliwň š njeje wuńdu do žyleje wokolnoscže, do žyľeho luda, do šwěta. Pod tym naš žyľny lud dženkša čzerpi: šwójbne žiwjenje je husto nakazene. Šak je to pšchikšło? Pobožnosčž a křcžezanške pocžinki šo nješju wjazny tak hajike, kaž w čzašju našchich wótzow, tež we šchuli š wulkeho džela niz wjazny w přjedawšchey měrje. Tež jenotliwe stawy tajkich šwójbow běchu wot Boha wotpadnyšle a njemějachu žane wěšte šnutsšne štejnišcžjo wjazny. Duž je nam to šhutne napominanje:

Bě dž šo wocžištu wutrobu a křute štejnišcžjo w Bošny!

1. Wabjazny, rjany pšchiklad mašch na Janu Křczeniku;
2. šhutne, wotrašchaze warnowanje na Herodaschu a jeho šwójbje.

Šajpřjedny hladaj na Jana Křczenika! Čzaš žiwjenja běšche wón Bohu šlužil a šwojemu Šbóžnikej pucž pšchihotowal do wutrowow šwojeho luda, a wješelesche šo, šo tón Šbóžnik tu nětko běšche.

Pšches šwoje nadobne čžište škutkowanje běšche šo jeho žyľe žiwjenje škrucžiko, a wón štejesche na šwjatej wyšokosčzi. Nětko pak běšche šebi wjerch Herodasch na mandželstwošmarške wawšnje Herodiašju, mandželšku šwojeho bratra Šilipa, wšak. Šako Jan jeho na njehódnosčž tuteho škutka pokušowawšche a praješche: Tebi šo nješlušcha, twojeho bratra mandželšku mēčž, a jeho š pokucže napominašche, Herodasch jeho do jastwa čžihny. Tam wón nětko šedžesche, tón šwérny pucž pšchihotowacž šwojeho Šbóžnika. Wón šebi ženje njeběšche šamemu šlužil, ale žyľe jeho žiwjenje a škutkowanje běšche šakožene na Boha. Dolež wón w bohabojašnosčzi štejesche a rošcžesche, nješnajesche wón žaneje bojošcže pšched čžlowjekami, ale mējesche šylnu wutrobu a wjedžesche štajnje, šchto ma čžinicž a wostajicž! Šdnj bychmy my tola šebi čžištu wutrobu šdžerželi abo šnajmješšcha šašo dobyli a křucže štali w Božim šłowje a žiwi byli po Božich kashnjach, bychmy tež my mēli tajku wěštu a šylnu wutrobu, šotraž wjazny nješkabla mjes Božej wolu a čžěľnyimi žadoscžemi, a šo žaneho wošuda wjazny njeboji! Šotom haľle šmy hotowe šcharakterny, mamy šbóžny mēr a šmy nad žiwjenjom dobyli. Šotom

mamy swoju spokojność a swoje wjekele w Božim skutku a w Božim powołanju a žadny hrěch nań njemóže wjazn wabicz. Tež Jana Křczenika to wjekele a rospróščenjom počne žiwjenje. Herodáša ani njewabjesche. A hdy by ſo prašal: Šhto běšche tón ſbožowniški mjes nimaj? mohł czi rjez: Byrnež w jaſtwje ſtonajo, tola Jan Křczenik, kiž běšche nadawł ſwojeho žiwjenja dopjelnił a běšche ſprawneje wutrobny, cziſteho ſwědomja, njeablažeho ſharaftera, mjes tym ſo Herodáš tam a ſem ablašche a ptašche. A ſamo tajki ſaczišcž wuſhadžešche wot jateho Jana, kiž tola nikomu ničjo cžinicž njemóžešche! Herodáš ſo jeho bojšeche, dokełž wjedžešche, ſo běšche wón prawny a ſwjatny muž a běšche jenož wěrnoscž a prawdu wuprajił. Haj wón ſebi njeſwěrejšche ſwopředka, jeho moricž, runjež to ſnadž njeby ničto ſhonik. Šsamo we wjele wězach jeho poſkluhašche, dokełž wjedžešche, ſo wón wěrnoscž rěcži, a ſamo ſhlyščešche jeho rad. Tajki wltw tež dženka hišcže wot kóždeho ſprawneho cžlowjeka wuſhadža; a hdyž tež wón žaných ſrědkow abo žaneje mozy nima, cžlowjekojo dyrbja jeho cžesczicž a na njeho kědžbowacž. To je wabjazn pčód ſprawneho žiwjenja a křuteho ſtejišcžja wěry a poſklušnocžje pšhecžimo Bohu. —

Wottrašchazn a warnowazn pšhiklad pał namałamy na Herodášu a jeho žykej ſwójbje. Herodáš njeběšche žadny muž, žadny ſkrucženy ſharafter, ale ablaža ſczina, kiž ženje njewědžešche, ſhto cžinicž, abo kotremu ſnjeſej poſkluhacž. Wón měješche ſlabu wutrobu. Nětajki mały ſbntk bojabojnošcže běšche wšchał w nim hišcže powoſtał; tehdla ſo wón tał Jana w jaſtwje bojšeche: njeběšche jeho hišcže morik, ale jemu jenož, tał rjez, hubu ſatnył. A cžohodla tale prawa bohabojaſnošcž ſo njepšhecžišcžješche? Dokełž wón ſebi myšlešche, jałto wječch wón njeſmě bojaſnošcž a kědžbliwošcž pšhed Janom poſałowacž! Na móž a wobtnježenje ludži jeho myšle wuńdžechu. Hacž ſu jemu podſtajeni hejtmanojo a wſchšchi w Galilejſkej poſklušchni byli, ſo jara prašcha; cžesczili jeho najſtěrje njejbu. Wón drje jich jenož ſebi ſwólniwných dzeržešche, dokełž jich pšches kraſne a drohe hoſcžiny pšchezo ſaſo wabješche. Na ſwětnej pnyšche, na rejach a na ſabawnych ſwjedženjach měješche wón žyke ſwoje ſpodobanje. To je tež to hubjeńſtvo naſcheho cžaka. Jedny hary počny ſwjedžen ſo ſ druhim wotměnja. Někotři lědma woſtróſbnu, wot jeneho kóſkopiwoweho ſwjedženja džeja na drugi a tał dotho ſydaja hacž do bēleho ranja; woſebje ſrudžaze je, ſo ludžo tajke ſwjedženje na ſobotu połožuja, tał ſo ludžo potom njedželu njejbu ſhmani, kemyšchi hič abo prawu njedželu ſwjecžicž. A taž měješche Herodáš ſwoje wjekele na reji Salomy, tał tež naſch cžak ma ſwoje ſpodobanje na rejach, a tał njepózcžiwie a kažaze ſu te dženka huſto! A wšchitko, ſhtož je ſ nimi ſwjaſane, je ſkažaze doſcž. — Na Herodášu widžijšch, kelko knjeſow tón doſtanje, kiž temu jenicžkemu knjeſej Bohu, njepoſkluha! Ta žona, ſ kotrejž běšche wón na hrěščne waſchne ſo wjaſal, jeho doſpočnje wobtnježešche, a jeje woli dyrbješche wón poſkluhacž. A dale, tał kšětije ſo wón ſahori ſa Salomu, Herodiašny džowfu, jałto wona pšhed nim rejwašche, ſo wón w ſahorjenošcži jej ſlubi a rjetny: „Proſch mje, wo cžož chzešch; ja chzu czi jo dacž,“ a ſo jej pšhikahnu: „Šhtož ty mje budžešch proſnyčž, to chzu ja tebi dacž hacž do položny mojeho kraleſtwa!“ Šow ſo tež jemi žyła njepšchemnyšlenoſcž a lohkomyšlnoſcž Herodáša. Kał lohkomyšlnje wón pšhikahašche! Wón ſebi njepšchemnyšli, ſhto mohla Herodiašny džowka Salome ſebi wot njeho žadacž! Kał lohkomyšlnje wón ſe ſwojim kraleſtwom wobthadža, a hdyž by dyrbjał položju tamnej mlodej rejwaržny dacž! Šubjenn wótz kraja!

Kał hinał běšche něhdy Jan ſwoje ſaſtojniſtvo wuſonjał. Herodáš běšche pšchi wšchej ſnutſkownej próſbnošcži, knicžomnošcži a ablawoſcži cžescželakomny a hordny cžlowjek. Nětko jeho potrjechi to najcžezšche ſpntowanje, na kotrejž ſebi ani pomnyšlił njeběšche. Salome jeho proſchešche a džešche: „Ja chzu, ſo by ty mi dał hnydom na ſchli hłowu Jana Křczenika.“ Wón bu ſrudny; tole pšhecže běšche cžicze pšhecžimo jeho ſacžucžu a pšchewědcženju, a jeho do najhórſheje nuſny duſche a ſwědomnja pšchinjeke. Njedopjelnišche wón Salome jeje próſtwu, běšche ſwoju pšhikahu kałal, potajkim cžežki hrěch ſczinił. Dopjelnišche-li pał jej jeje próſtwu, běšche mordarſtvo ſkucžil, potajkim žadlawy hrěch ſkucžil. Šhto dyrbješche nětko wolicž? Šdyž chznyšche jenu pšhiklušchnoſcž dopjelnicž, druhu ſrani. Mny dženka tajke wobſtejnošcže mjenujemy kolliſiju pšhiklušchnoſcžow. Kałke ſrudne połoženje ſa cžlowjeka, hdyž móže jenož mjes dwěmaj hrěchomaj wolicž! A ſhto běšche Herodáša do tuteje kolliſije pšhiklušchnoſcžow pšchinjeke? Jenož jeho lohkomyšlne pšhikahanje. Naſch Šbóžnik ſ počnym prawom rjetnje: Ja praju wam, ſo byšcže ſo ničjo njeročžili. Tež pola nań je ſwjetſcha naſch ſamny hrěch, hdyž do kolliſije pšhiklušchnoſcžow ſapadnjemy. Duž wachujcže a modlcže ſo, ſo njebyšcže do ſpntowanja padnyli. Ale hdyž běšche nětko Herodáš tola do tuteje cžežkeje nuſny ſapadnył, ſhto dyrbješche wón nětko cžinicž? Šsebi pšchemnyšlič, kotry hrěch je tón wjetſchi a pšhed nim ſo wobarnowacž. Wón ženje njedyrbjał tuteho ſprawneho muža Jana dacž ſkónžowacž. Wěſcže běšche wón potom ſwoje ſłowo a ſwoju pšhikahu kałal a hrěch dołonjał — a tola tał by jenož wón ſam cžerpil a niž hišcže jedny drugi a njewinowatny. Ale Herodáš běšche hordny a njehašche ſebi dacž ſkamanu pšhikahu wumjetacž, a duž runje to wopacžne wuſwoli a da Jana moricž. Tamna njeroſumna holcžka jeho tež wobtnježešche, tał ſo jej njemóžešche žanu próſtwu ſarjez, měſto toho ſo by ju prawje woczahnył a ju na hrěch tajkeho pšhecžja poſałowal. Tał ſo jow ſjewja te žadlawe ſczěhwki Herodášoweje ablažeje, njewěſteje wutrobny! Žadny muž, žadny nan, žadny mandželſki, žadny krajnny wótz! Warnowazn pšhiklad!

A nětko hałle je ho žona! Ta njeabla wjazn, ale je hotowa ſ wšchemu ſkemu ſkutkej, a wot ſwěta a jeho loſchtow pšchewinjena. Jana ſchricžka bohabojoſnošcže na nej njeje wjazn pytnyčž. Šwětno žadošcže a wjekele ſabawny dyrbja jeje ſnutſkownu bjeſbóžnošcž pohluſhicž. Šdyž hewał je žonam hłuboſka woporniwoscž pšhinarodžena a wone rad wšchě te ſpróžniwe džeła a ſlužby domjazeho žiwjenja a wuſkublanja džečzi na ſo woſmu a ſo wšchědnje ſa druhich wopruja, tuta Herodiaš chze na kóždy pad ſebi ſamej ſlužicž a knježicž, a hdy bychu druſny pšches to žiwjenje ſhubili. Šdyž žonſka roſum ſhubi a jeje ſdobne ſacžucža ſo pšcheměnja, móže wona byčž taž rubježne ſwěrejo, taž je ſo w cžakach powróta poſałalo. Šida, ſ kotrejž tale žona Jana Křczenika pšchecžicžhašche, dokełž běšche wón wěrnoscž prajił, žaných mjewow njeſnajješche. A wona jałto bjeſbóžna macžer tule hidu tež do wutrobny ſwojeje džowki wuſnywašche a jej ſkónčnje mordarſtu radu da, ſo dyrbi wona proſnyčž — hnydom wo hłowu Jana Křczenika — na ſchli. Kałke ſadiſtiſke požadanje! Njewědžešche wona, ſo běšche tež Jan hny macžerje, kotraž je pod bolocžemi jemu žiwjenje dała? Njenaturſka macžer a žonſka! Žonſka we hłubinje ſkažena! Hacž ſo tajke tež pola nań namałaja?

A nětko Salome, je je džowka! Wona drje njeje hišcže tał doſtawila we wšchej ſkoſcži, ale je próſbna duſcha bjeſ ſharaftera a pšchewědcženja. Wona ſo wjekele na

sachodnej psiche a prósodnei sabawje, žane saczucze nima sa to, tak wjele je jeje mlode žiwjenje hódne a tak dyrbjala wona jo lepje wupielnicz a jemu wěstu hódnošč dacz. Sewak pač je dospołnje wobtnježena wot steje maczerje. Esamo maczeru mordarstu radu bjes pschecziwjenja pschija a chwatajzy t Herodaschej džěše, so by jemu tule próstwu pschednješła. Arwawna wczipnošč jeje wutrobu wobja. Esnadž hebi myšlesche, to kłuscha kóbu t wulkotnym wopokasnam wjerchowšćeje mozy, tak po kamžnej woli se žiwjenjom kóbučłowjelow sakhadžecz! Bóh swarnuj wšchě mlode holzy psched tajtej snutsknej njechódnošču a prósdnošču. Swjeršchnošč smyšljenja a prósdnošč dušchow je w našchim čažku jara pschiběrała. Wožebje steja mlodži sa prósdnymi haj škódnymi sawjekelenjemi. Wjele rosjažnjenja wo strachach czělnych žadoščow a wo škódnošču wšchelatič napojow (alkohola) je so mjes našchim ludom rosschěrjalo a tež dobre płody nješło, ale najnušnišča je nutrnošč wěry a wěste stejischczo we Bosny. Pschetož je snutskowneho pschekwědczenja a smyšljenja wšchě skutki wukhadžeja. Na Herodaschu, Herodiasny a Salomje widžimy kwojbu, kajtaž nješmě bycz. S hrěchom nastata, w hrěchach woštała. Wšcho nječłowšće, nješchesczanšće, bjes něžnych, dušhnych duchownych pocžahow. Schromadne hrěchi a nješkutki jich hromadu džerža. Drje tola kwojba pod wjerchowškim blyščczom bydlešče a so t nim pschitrywašče. Ale wukšlecž ju tónle wjerchowški kabat, a wona je wšchěm wohidna. A nětko ty a twoja kwojba? Pokutne prašchenje! Skaženje kwojbnego žiwjenja je hubjeństwo našcheho čaža. Najhubjeńšče našchczuwanje džěczi pschecziwo wšchemu kwojatemu, pschecziwo Bohu, pschecziwo zyrkwi, pschecziwo narodej, pschecziwo nabožinje! Warnowazy pschiklad tale kwojba Herodascha. Duž bědž so wo čyistu wutrobu a krute stejischczo w Bosny! Hamjeń.

Peitalozzi.

Wo Janu Heinrichu Peitalozzi ju powjedachmy tu něšto. Na njeho budžeja 27. februara we wšchěch schulach spominacz a w nim wopominacz kóbu najwjetšcheho a najnadobnišcheho muža schulšcheho džěla.

Jan Heinrich Peitalozzi narodži so 12. januara 1746 we Zürichu. Nan, kotrnyž bě t lekarjom a kotrnyž mějesche kóbučłowjelow lubowazu wutrobu, semrě jemu sahe. Maczeri bě tak žyke wutublanje kyna dowěrjene. Tutej je džakowny kyn w kwojej po žylym kwočče derje snatej knisy: „Lienhard und Gertrud“ wusnamny pomnik stajil.

Swoprědka bě jeho myšl, bycz t fararjom abo prawisnikom. Tola tutu spušchczi a bu ratač. S 50 hólzami sapocža schulu sa khude džěczi a hromadžesche wokólo so khude a wo kychrocžene džěczi, roswucžowašče je a da jim, kóždemu po jeho mozach, we kwojim ratačstwe kóbudželacz. Pschi shromadnym džěle dyrbjachu so nabožne a duchowne a czělny mozy a mozy dobrnych pocžinkow klynjecz a wukubłowacz. S tym chzynšče wón džěczi sa nadawki a pschikłuschnoščje žiwjenja khmane scžinicz. Wo křjedž tutoho džěla pišasche wón kwoje knithe a spižy, kotrež so jeho mjeno njesapomnite scžinike a kotrež so nowemu čažej pädagogiki abo wukublanja džěczi pucz pschihotowale.

Peitalozzi bě pscheczal człowjelow, „kotrnyž chzynšče“, — tak pišche něšto — „do domu człowjestwa škód wuczenoščje natwaricz, so bychu czi, kiž běchu podtkóčženi se kwojej mozy, na wyšoke pschischli.“ Kak mašch džěczi sa nabožinu a dobre pocžinki wukublacz, wo tym je wón w požlednich lětach kwojeje knihi: „Wie Gertrud ihre Kinder lehrt“, to, schtož je hacž

do dženknišcheho sakkadne, prajil. Wón tam pokasuje, kak ta w hromadžebnywanju t maczerju dobyta dowěra a lubošč wuskutkuje sa hromadubnyče t człowjekami to dobre wašchne, žiwjenje dobrnych pocžinkow, sa khodženje psched Bohom pač pobožnošč.

27. februara 1827 semrě Peitalozzi we wyšokich lětach. Bě 81 lět starý. S tym, schtož je w tutnych dołhich lětach kwojeho žiwjenja wuskutkował, skutkuje tež nětkole po 100 lětach hišchče dale.

Zyrkej a stat.

Sakška synoda, ta 13. po dotalnym licženju, ta přěnja pod nowej zyrkwinej wustawu, je w Drježdžanach shromadžena. 60 synodalow bu wuswolonych, 13 powołanych. Tucz 13 su: superintendentaj wyšchichi zyrkw. radž. Tenzsch-Kamjeniczanski a D. dr. Költzsch-Drježdžanski, dotalny druhi presidenta synody Kretzschmar-Kamjeniczanski, dr. Müller-Zwikawski, univerzitny profesor D Böhmer-Lipscžanski, wyšchichi farac Domaschka-Budesteczanski, zastupjer berbskich fararjow, farac Spranger-Drježdžanski, wjednik sjednocženstwa sa žiwu ludowu zyrkej a zyrkwino-sozialneho swjaska, tajny dwórski rada prof. D. dr. Schultze-Lipscžanski, wokrějny hejtman na wotp. t Rostitz-Wallwitz-Schweikershainski, generalny leutnant sw. kł. hrabja Witzthum t Ebstädt, kiž je t pschedknydu krajneho towarštwa sa snutskowne mižionstwo, wyšchichi inspektor zyrkwineho sarjadnistwa Naumann-Drježdžanski, knježna Klara Kühn-Drježdžanska, wjedniza towarštwow ewangelskich džělacžekow, rada pschi wyšchim krajnym křudže dr. jur. Hering-Drježdžanski, kiž je t pschedknydu krajneho towarštwa kšescžijanskich staršich. —

Wubjer t ewangelskich zyrkwjow Němšćeje seńdže so we tutym lěče sažo a to w Königsbergu. W lěče 1924 bě požledni křocz shromadženy, tehdom w Bethelu. Dofelž je tutón to najwyšche zastupjerstwo našchich ewangelskich zyrkwjow, je to wožebje wažne wuhotowanje. —

Wschelke t bliska a t do ofa.

W Michalskej wožadze je so w lěče 1926 narodžiko 195 džěczi (to je jich 20 wjazy hacž lěto přjedy). 207 (38 wjazy) bu wukšchcženy. S ewangelskich mandželstwow bě jich 149 (9 wjazy) narodow a 161 kšchcženjow (28 wjazy). Njemandželskich džěczi je so 38 (12 wjazy) narodžiko a 37 (12 wjazy) wukšchcžiko. S měščanych mandželstwow bě 8 narodow (1 mj. hacž lěto přjedy) a 9 kšchcženjow (2 mjenje). Pacžerškich džěczi mějachmy 168 (11 wjazy), a to 90 hólzow a 78 holzow. Wěrowanjow je jich 51 (9 mjenje) bylo. Semrěko je jich jeno 121 (2 mjenje), morwonarodženy 11. Wože wotkasanje je jich 5212 wužiwało, 8 wjazy hacž lěto přjedy, a to 2064 (11 mjenje) muži a 3148 (19 wjazy) žonow; mjes nimi bě jich 470 (17 mjenje) w domach a we wustawje na židowje wopravjeny. Wožada ma jich dožyła 8350 dušchow. Se zyrkwje je jich 25 wustupiko a 1 je sažo sastupil; t katolšćeje zyrkwje so 3 t ewangelškej zyrkwi pschestupili. — Mižionški Wošok čitaja jenož 80, darow nada so 779,50 hriwnow do schklow sa powšchittowne samery (krajne kollekty) a sa wožadu 802,40 hriwnow, wyšche teho sa kwoj. mižionstwo 554,50 hriwnow, wšcho w hromadže 2 136,40 hriwnow.

S Butez. W našchej wožadze je so w lěče 1926 narodžiko: 68 džěczi, 2 mjenje hacž 1925; 36 hólczkow a 32 holczkow. 2 džěczi běschtej so morweje narodžikaj. Wěrowanjow mějachmy: 33, 17 wjazy hacž 1925. Wumrěko je jich 44, jena

wożoba wjazny hacž 1925, 21 mužiskeho, 23 žónskeho rodu. Wulka je pschezo hišcže licžba džeczi, kotrej žu wumře: 11. Wožebje wulka paž je tež licžba tnyh, kotřiž žu we wulkej starobje hafle wot Boha Knjesa wotwolani: 12, kiž běchu hacž 80 lět, a 4, kiž běchu psches 80 lět stari. Žena wožoba bě nimale 91 lět stara. Spowjednyh bě (mjes nimi 99 domach woprawjeni): 4205, něšto mjenje hacž 1925, tola paž džakowano Bohu pschezo hišcže psches 120 procentow ewangelstich wožadnyh. Šbėrki a dary lubošcže, faristwu snate, 1372 hriwnow wucžinjachu. Wóh luby Knjes žohnuj dale našču rjanu wožadnu a wšitke jejne stawy! Wón šđerž hnadnje a plodž šcžedriwje kšescžijanške žyrkwinske žiwjenje, so by našča luba wožada byla a wostała: město na horje!

Bayerška ewangelsta krajna žyrkej wošjewja žwoje licžby ja lěto 1925. Wona mějesche 1925 na 1 601 682 dušchow, 31 040 narodow, 30 108 kšecženjow, 19 804 semrětny, 19 613 khowanjow. S 9 371 psched stawnikom šwjasanym mandželstwom žadašče žebi 8 753 wėrowanje psched Knjesownym woltarjom; s 4 202 měščanym mandželstwom pschindže jich 1843 k Božemu woltarjej. S romsko-katolskeje žyrkwe pschestupi jich 1203 k ewangelstej žyrkwi, s ewangelsteje wustupi jich 325 k romsko-katolskej žyrkwi.

W Štalmierizach. Do tudomneho ewangelsteho Božeho domu nawali žo, jako bě wožada w hodownej Božej kšlužbie šhromadžena, čžjoda pólšich hólzow a molešče nutroščž wołajo a harujo, jako bě duchowny na kłětny. Njedocžinkojo žu wušlědženi a wocžakuja kšłostanje.

Ružowsta. Psched něšto čžakom wuda šowjetwyschnoščž šapiš žwjedzenjow a dnjow, na kotrychž je džělo šakajane; to žu wožebje kommunistiske dny, kaž žmjerťny džěn Lenin, džěn Parižiskeje komuny, dopomnjeńški džěn bolschewiskeje revoluzije. Ale niz jeno tajke bolschewiske dny postaja šowjet-wyschnoščž ja žwjedjenje bjeje wscheho džěla, ně tež kšescžijanške dny, tak hodny, jutry, Bože špicže, žwjatki, Marije pschpowjedanje a hišcže druge. Njeje to džiwna wěž!? Prjedny žu žyrkej a runje tak jeje žwjedjenje se wschěmi šredkami podkšočžowali, a nětk dowoleja, haj postajeja tute kšescžijanške žwjate dny. S tym pschidawaja a wušnawaja tola bolschewikojo čžyjo nočžyjo, so žu žo dospołnje šjebali, mēnjo, žyrkej a kšescžijanstwo mōž powalicž a šnicžicž. — To je tu podobnje tak kaž to s Voltairrom běšče, kotryž tež, njech tež niz s politiskeho štejnišcžja, pschecžiwu kšescžijanstwu wušpowawšče, žebi myšle, so mōže jo powalicž. Voltaire je lamny franžowski hanječ a wušmēšchowač kšescžijanstwa, kotryž w čžajku Bjedricha Wulkeho tež w Pruskej a wožebje w Barlinje pschewywasche. Ras rjekny wón: „Ja mam skoro žynte, kōždny džěn kšyšhecž, so žu to 12 dožahali, kšescžijanstwo šaložicž. Ja mam wolu, pošasacž, so jedyn dožaha, jo powalicž!“ Tola dokonjecž, je džēnša hišcže na nim. Wón dačno wjazny njeje. Widomny dopočas pschecžiwu njemu paž tu je. Tón dom, w kotrymž Voltaire tam w Parisu bydlešče, šteji džēnša hišcže a je wot deleka hacž horjeka pošny biblijom. Žendželste abo britiske biblište towarštwo ma tam žwōj šklad. A tuto towarštwo rosšerja bibliju abo džěle biblije we wschěch mōžnyh krajach a rěčach. Haj! Čžłowške myšle — Bože myšle!

S Indiskeje. Synoda tamuliskeje lutheriskeje žyrkwe we Indiskej je žebi biskopa wušwolila a to mižionsteho šararja Davita Bexella. Tutón je žo jako študenta k mižionstemu džěku pschiwobročil a to w Lipsčžanškim mižionstkim wustawje ja škutkowanje mjes pošanami pschihotował. W lěcže 1887 wucžeže na mižionstke polo w Indiskej. We wulkej wōj-

nje je wěž němškeho mižionstwa w Madrasu šastupował. Doholětne šwėrne škutkowanje bě nětko mytowane s tym, so žebi jeho tuta mloda lutherška žyrkej ja žwojeho biskopa wušwoli. Kaž žo psche, wocžakuje indiska žyrkej, so aržnbiskop Soederblom šam tutoho přenjeho ewangelsteho biskopa Indiskeje wušwjeczi a do noweho šastojuštwu šapokaja.

Rhina. Tutón kraj ma hižo lěta dolho njepschewstawazu wōjnu. W tutej pošylnja žo tež hibanje tnyh tak mjenowanym „studentow“. To nješku jenož wucžomžy uniwěršitow, ale tež přenich škulstich rjadownjow. Tuto hibanje šteji pod bolschewiskim wliwom a mēri žo pschecžiwu „žusym“, šdobom paž tež pschecžiwu kšescžijanstwu. Wšchudžom, hđžež „studentojo“ pschewahu doštanu, šcžuwaja woni pschecžiwu kšescžijanškej wėrie, wožebje pschecžiwu wukrajnym mižionstwam. Tuž je bjes džiwa, so s južneje Rhiny powjescže wo pschecžehanju mižionstwa pschitkhadžeja. Njedalošo města Šankau je 100 „studentow“ katolstku mižionstku štaziju nadpadlo a špalilo. Mižionar mōžesche žo lědn wukhowacž. We provinžy Fukien žu „studentojo“ wschě amerikanške mižionstke štazije „wobšadžili“, tak so je amerikanški konsul wschěch amerikanškich mižionarow napominal, provinžu wopuschčicž. S Fukšana žu šchpaniskich měščnikow a šchpaniske mníški wuhnali, jim wumjetujo, so žu we wustawje ja džeczi, kotrej šastarowachu, kšinske džeczi morili. Pschi tym njech je našpomnjene, so hacž dotal němške mižionstke štazije njebuchu pschecžehane, hacžrunje jich w tamnyh krajinach 56 štazijow leži.

— **W Amerizy** hiba žo lutherška žyrkej a špěchuje žwoje džěla. Na pošlednej šynodže wuštupichu wožebje lajkojo — niz duchowni — ja to, so ma žyrkej ja špomōžne a žyrkwinske džěla wjetšče wudawki čžinicž a wjazny šredkow nakožowacž hacž dotal, hacžrunje buchū dawki s tym wo wjele powyšchene. Tute žo tam po hłowach konfirmėrowanym štawow licža. Ša džělo domjazeho abo šnutschowneho mižionstwa wustaji tuta wschelake lutherške žyrkwe jednocžaza šhromadžišna 837 000 dollarow. To je mjes wschěmi wudawkami tón najwjetšchi. Dalsche šumy pschiswolichu žo wožebje tež ja wukublanje mlodnyh bohošłowzow.

Šistowanje:

Smyški. Wobžarujemy, so žo pschezo šažo čžišcžerške šmyški do čžišcžja pschawaža; tute šawinowachu n. psch. tnydženja nastacže noweje šekty „theosophow“. Mamny doščž na „theosophach“ a njetrjebamy druge, dobnwaja žo nětkle po wōjnje wschudžom won kaž riby po dešcžju. Wo „theosophach“ pschipomnimy, so nočžjeja woni žanu žyrkej, žane nabožne šjednocženštwo, žane wėruwušnacže byčž, a so čžjeja wschě wušnacža, dožyła wschěch čžłowjekow do jedneho žyška, kotryž wschitkich wobšboža a kotryž je tón jenicžki wėrny a prawny, šjednocžicž. Šmy tu tež hižo wo jich džěle pišali. Woni, wožebje jich wodžerka pschpowjedaja a pschihotuje noweho meštaža, kotryž ma bōrny pschitčž a to šbožo pschinjescž wschitkim.

Prōštwu. Wospjetujo prōštwu wo wožadne rosprawy ja lěto 1926 a dožyła wo rosprawy wo wožadnyh podawšach, pošnymy wschěch čžescženym Šserbow a niz mjenje wschě čžescžene Šserbowki wo pschinosčki pschihodneho wopšhijecža, tež pēknje a kšėrlusche. Šmy žebi wěšczi, so tu a tam wschelžy žu, kotřiž mōhli šobudželacž. Red.

R. w ŠW. ja Sept. — M. we L. ja Sex. —

Samokwity redaktor: šaracž Wyracž w Pošacžkach.